

Elfogadták a 2011-es adótvörvény módosításokat

Hír-ADÓ

A Parlament elfogadta a 2011-es adótörvény-módosításokat

A Parlament 2010. november 16-i ülésnapján elfogadta a 2011-re érvényes adótörvény módosításokat. Az októberben benyújtott tervezethez számos módosító indítvány érkezett, melyből több is elfogadásra került. Az egyes adónemeket érintő módosítások közül kiemelendő a személyi jövedelemadóban az egykulcsos adórendszer bevezetése valamennyi – az összevont és különadó – jövedelem tekintetében, az összevont adóalap-kiegészítés fokozatos kivezetése, a családi kedvezmény rendszerének átalakítása a családok adóterheinek csökkentése érdekében, valamint az adóadminisztráció egyszerűsítése; a társasági adóban pedig a 10%-os adókulcs 2013-ra történő általánossá tétele, illetve a 30%-os forrásadóztatás megszüntetése. További változások kerültek elfogadásra az egyes ágazatokot érintő különadó, ideértve a pénzügyi szektort érintő különadó tekintetében is. Szintén figyelmet érdemel az adóhatóságok összevonásával létrehozandó Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló módosítás. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk az egyes adónemek tekintetében javasolt főbb változtatásokat.

Személyi jövedelemadó kötelezettséget érintő legfontosabb jogszabály-módosítások

Általános rendelkezések, egyéb szabályok

- A módosítások alapján az egykulcsos adótábla bevezetésével párhuzamosan megszűnik az adóterhet nem viselő járandóság fogalma. Néhány olyan jövedelem-típust, amely korábban adóterhet nem viselő járandóságnak minősült, az adómentes bevételek körében kerül szabályozásra, pl.: nyugdíj, a munkáltató által lakáscélú felhasználásra nyújtott vissza nem térítendő támogatás.
- Változik a szokásos piaci érték fogalma, 2011-től hatályon kívül helyezik a 2010-re bevezetett tevékenység piaci viszonyoknak megfelelő díjazás, valamint a tevékenységre jellemző kereset meghatározásokat és az ezekhez kapcsolódó személyes közreműködői díj-kiegészítésre (és kivét-kiegészítésre) vonatkozó szabályokat (ezeket a rendelkezéseket már 2010-re sem kell alkalmazni). Emellett módosul a reprezentáció és az üzleti ajándék fogalma is.
- Néhány külön adózó jövedelemre irányadó szabályt szintén hatályon kívül helyeznek, így pl. a külföldi illetőségű magánszemély részére adóegyezmény hiányában kifizetett kamat, jogdíj, szolgáltatási díj, stb. alapján teljesítendő adókötelezettséget, ingatlan bérbeadására vonatkozó különadózási szabályokat.

- Általános szabály lesz továbbá a külföldön megfizetett adó beszámításának lehetősége.
- Az Szja tv.-t érintő módosítások többsége 2011. január 1-től lép hatályba.

Adótábla és adóalap

- Megszűnik az összevont adóalapba tartozó jövedelmekre vonatkozóan alkalmazott kétkulcsos (progresszív) adótábla és 2011. január 1-től a magánszemély az összevont adóalapba tartozó (pl.: munkaviszonyból származó jövedelem), valamint külön adózó jövedelmei (pl.: osztalék, árfolyamnyereség, kamatjövedelem, ingatlan-átruházásból származó jövedelem) után a fizetendő személyi jövedelemadó mértéke egyaránt 16%.
- A 2010-től bevezetett, az összevont adóalap részét képező 27%-os mértékű adóalap-kiegészítésre vonatkozó rendelkezések a 2011. évben továbbra is hatályban maradnak. Azonban az adóalap-kiegészítés mértéke a 2012. évben 13,5%-ra mérséklődik, majd 2013. január 1-től teljesen megszűnik.

Családi kedvezmény, adójóváírás és rendelkezés az adóról

- Az egy, illetve két gyermeket nevelő családok 2011-től gyermekeként 62.500 forint/hó adóalapot csökkentő kedvezmény igénybe vételére jogosultak. A három vagy több gyermeket nevelő családok pedig gyermekeként 206.250 forint/hó adóalapot csökkentő kedvezményt vehetnek igénybe. A csökkenthető adóalap minden esetben az adóalap-kiegészítéssel növelt összeg. A fentiek alkalmazását továbbá bármely EGT-állam jogszabálya alapján családi pótlékra jogosult magánszemélyre is kiterjesztik.
- Az egykulcsos adóztatás bevezetésével egyidejűleg változnak az adójóváírás szabályai is. Az adójóváírás havi összege maximum 12.100 forintra csökken, amelyet teljes összegben 2.750.000 forintig, csökkenő mértékben pedig 3.960.000 forint éves összes jövedelemig lehet érvényesíteni. Teljes összegű adójóváírást így a maximum 180 ezer forint/hó keresetűek tudnak igénybe venni, 330 ezer forint/hó jövedelmet meghaladóan pedig az adójóváírás lehetősége teljes mértékben megszűnik.
- Az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárba vagy a NYESZ számlára magánszemély által befizetett összegek után igénybe vehető rendelkezési lehetőség 30%-ról 20%-ra csökken.

Nem pénzben juttatott vagyoni érték

- A hatályos szabályok szerinti természetbeni juttatásokra vonatkozó szabályozás jelentősen változik, a kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatások köre szűkül, a természetbeni juttatás elnevezés pedig 2011-től megszűnik.

- Fő szabály szerint a nem pénzben biztosított juttatások az összevont adóalap részeként adókötelesek és a juttatást terhelő személyi jövedelemadó a magánszemélyt, míg a járulék, illetve százalékos egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség a magánszemélyt és/vagy a kifizetőt (foglalkoztatót) terheli. A kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatások lehetséges formáit, a juttatási feltételeket, stb. külön szabályozzák.
- Az olyan nem pénzben adott juttatások tekintetében például, amelyek esetében a hatályos rendelkezések alapján a kifizető 54%-os személyi jövedelemadót és a juttatás személyi jövedelemadóval növelt értéke után 27% társadalombiztosítási járulékot (valamint esetenként szakképzési hozzájárulást) vagy a juttatás értéke után 27% egészségügyi hozzájárulást fizet, 2011-től a kifizető ilyen esetben 16% személyi jövedelemadót és 27% egészségügyi hozzájárulást fizet, amelyek alapja a juttatás értékének 1.19-szerese (azaz az irányadó adómérték 19,04% és 32,13%). 2011-től ilyen juttatásnak minősül pl.: a hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezés, vagy más szolgáltatás és a telefonszolgáltatás magáncélú használata, és ilyen adózás alá tartozik 2011-től a csekély értékű ajándék (a minimálbér 10%-ig és évente három alkalommal), valamint a reklám célú ajándék a minimálbér 1%-át meg nem haladó mértékben.
- A hatályos rendelkezések alapján kedvezményes adózású, Szja tv. 70-71. §-a szerinti természetben biztosított juttatások többsége 2011-től béren kívüli juttatásnak minősül, amely juttatások továbbra is kedvezményes adókövetkezményekkel nyújthatók (pl.: üdülési csekk, étkeztetés, helyi utazási bérlet, iskolarendszerű képzés költségének átvállalása). E juttatások 2011-től a kifizetőt terhelő 19.04% személyi jövedelemadó kötelezettség mellett nyújthatók (16% személyi jövedelemadó, amelynek alapja a juttatás értékének 1.19-szerese) járulék vagy százalékos egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség nélkül.
- Továbbá, új elemként kedvezményes adózású béren kívüli juttatások körébe kerül a korábban korlátlanul adómentes internethasználat havi 5 ezer forint értékig, valamint 2011-től bevezetésre kerül a Széchenyi Pihenő kártya-juttatás is, amellyel kormányrendeletben meghatározott szolgáltatások vásárolhatók az éves szinten legfeljebb 300 ezer forint értékű, a „Széchenyi Pihenő kártya számlára” utalt támogatás erejéig.

Adónyilatkozat

- A munkáltatói adómegállapítás, az önadózás és az adóhatóság közreműködésével készített adóbevallás mellett új lehetőségként bevezetésre kerül az adóbevallási kötelezettség adónyilatkozat formában teljesítése. Amennyiben a magánszemély kizárólag egy munkáltatótól szerez összevont adóalapba tartozó jövedelmet, amely után az adót a kifizető a vonatkozó szabályoknak megfelelően levonta (a levont és a ténylegesen fizetendő adó különbsége nem haladja meg az 1 ezer forintot) a magánszemély papír alapon vagy

elektronikus úton adónyilatkozatot tehet. Az adónyilatkozat tételének további feltételeit (pl.: a magánszemély nem alkalmaz tételes költségelszámolást, a családi kedvezményt nem kívánja megsztani, stb.) és eseteit külön szabályozzák.

Átmeneti rendelkezések

- Az Szja. tv. néhány átmeneti rendelkezése is változik. Így például korlátozásra kerül a már megszűnt adókedvezmények átmeneti szabály alapján történő (utoljára 2015-ben lehetséges) figyelembe vételét, valamint megszűnik egyes betéti, biztosítási termékekhez kapcsolódóan szerzett jövedelem kamatadó-mentessége (pl.: pénzügyi betétnél a 2006. szeptember 1-jét megelőzően kezdődő kamatperiódusú kamat meghatározott feltételekkel adózhat 0%-on).

A társadalombiztosítás területét 2011. január 1-jétől érintő törvénymódosítások

Általános rendelkezések

- Az Szja törvény változásaival összhangban 2011-től módosul a járulékalapot képező jövedelem fogalma, megszűnnek a tevékenységre jellemző kereset utáni járulékfizetéssel kapcsolatos szabályok.
- A foglalkoztató által fizetendő társadalombiztosítási járulék felső határa a javaslattal szemben mégsem kerül bevezetésre. A korábbi szabályozásnak megfelelően azonban megmarad az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felső határ.
- A törvénymódosítás alapján változik a foglalkoztató fogalma, valamint hatályát veszti a foglalkoztatóhoz fűződő biztosítási jogviszonyra tekintettel külföldi illetőségű személytől kapott járulékalapot képező jövedelem utáni járulékfizetés (következésképpen a foglalkoztató általi átvállalásával kapcsolatos rendelkezés is).
- A biztosított által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke a jelenlegi 9.5%-ról 10%-ra emelkedik.
- A 2010. november 1-je és 2011. december 31-e közötti időszakban a magánnyugdíjpénztári tagok (is) 10% egyéni nyugdíjjárulékot fizetnek az állami nyugdíjlapba, ebben az időszakban az esedékes tagdíj mértéke nulla százalék.
- 2011-től nem kell 14% egészségügyi hozzájárulást fizetni az olyan osztalékjövedelem után, amelyet korábban 10% adófizetési kötelezettség terhelt (EGT államban működő tőzsdére bevezetett értékpapír esetében).

Kirendeltekkel kapcsolatos rendelkezések

- Alapelvei szinten szabályozásra kerül a kötelező társadalombiztosítási kötelezettség (Magyar Köztársaság területén kívüli foglalkoztatás esetére) kiterjesztése a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló új 883/2004/EK közösségi rendelet szabályainak megfelelően.
- A jelenlegi szabályozástól eltérő eljárási rendelkezések kerülnek bevezetésre a magyar jogszabályok szerint bejegyzésre nem kötelezett külföldi foglalkoztató (külföldi vállalkozás) javára Magyarországon munkát végző foglalkoztatottak utáni járulékfizetésre, bejelentési, bevallási, stb. kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan.
- A Tbj. módosítása értelmében a biztosítás kizárólag két évet meg nem haladó munkavégzés esetén nem terjed ki a külföldi munkáltató által Magyarországon kiküldetés, kirendelés, vagy munkaerő-kölcsönzés keretében foglalkoztatott és külföldinek minősülő harmadik állam polgárára.
- Pontosításra került a járulékfizetési kötelezettség arra az esetre, ha a munkavállaló magyarországi foglalkoztatására kirendelés alapján kerül sor és munkáltatók megállapodása alapján a bért és az ezzel járó közterheket az a munkáltató fizeti, amelyhez a munkavállalót kirendelték.

Társasági adó

Kapcsolt vállalkozások közötti ár-megállapítási módszerek

2011-től a kapcsolt vállalkozások közötti árak meghatározására a hagyományosnak tekintett eddigi három módszer (összehasonlító árak módszere, viszonteladási árak módszere, valamint költség és jövedelem módszer) mellett az elfogadott törvénymódosítás további két módszert nevesít az OECD Irányelvek legutóbbi változtatásával összhangban, így a korábbi szabályoktól eltérően az ügyleti nettó nyereségen alapuló és a nyereségmegosztásos módszer a korábbi hagyományos módszerek mellett általános jelleggel használható.

10%-os adókulcs

A jelenleg általánosan érvényes 19%-os és az adóalap 500 millió Ft-ig terjedő részére alkalmazható 10%-os kedvezményes társasági adókulcs helyett 2013. január 1-től egységesen 10%-ra mérsékli a törvénymódosítás a társasági adóteher mértékét.

Ellenőrzött külföldi társaság

2011. január 1-ével lép életbe az a változás, amely az ellenőrzött külföldi társaság fogalmában az adókulcs tesztre vonatkozó – az időközbeni törvényváltozások miatt a külföldi vállalkozásokat a belföldi adózókkal szemben hátrányosan sújtó – feltételt a jelenlegi általános adómérték kétharmada (12,67%) helyett 10%-ra módosítja. A módosítás értelmében

tehát 2011-től a 10% effektív adókulccsal adózó külföldi vállalkozások már nem minősülnek ellenőrzött külföldi társaságnak.

A 30%-os forrásadó-kötelezettség eltörlése

Az elfogadott törvénymódosítás 2011. január 1-ével megszünteti – az idei évben hatályba lépett – társasági adóalanyként tekintett külföldi szervezet fogalmát, és ezen szervezetek részére kifizetett jogdíjra, kamatra és szolgáltatási díjra vonatkozóan jelenleg alkalmazandó 30%-os forrásadó fizetési kötelezettséget.

Bejelentett részesedések apportja

A módosítás értelmében 2011-től az adózás előtti eredményt csökkenti a bejelentett részesedés árfolyamnyeresége mellett a bejelentett részesedés nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként történő kivezetése (apport) következtében elszámolt nyereség.

75%-os kamatmentesítési szabály eltörlése

A törvénymódosítás 2011. január 1-ével hatályon kívül helyezi a külföldről származó kamatjövedelem 75%-ára vonatkozó mentesítési szabályt, így a korábbi általános szabályoknak megfelelően lehet majd mentesíteni az ilyen típusú kamatjövedelmet, amennyiben nemzetközi szerződés a mentesítést lehetővé teszi.

Adóelőleg kiegészítési kötelezettség 100 millió Ft értékhatártól

Az elfogadott módosító rendelkezéseknek megfelelően az adózó – az eddig alkalmazott 50 millió Ft-os értékhatártól eltérően – az éves szinten 100 millió Ft-ot meghaladó, az adóévet megelőző évi árbevétele esetén válik kötelezetté év végi adóelőleg kiegészítésre. Ezt a rendelkezést az adózóknak – beleértve az eltérő üzleti éves adózókat is – már a 2010. december 16-át követően teljesítendő adóelőleg kiegészítésre is alkalmazniuk kell.

Magyar Kármentő Alap részére adott juttatások

Az elfogadott törvénymódosítás értelmében az adózó a Magyar Kármentő Alap részére teljesített visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélküli eszközátadás illetve szolgáltatásnyújtás értékének 50%-ával is csökkentheti adóalapját, amennyiben rendelkezik a törvényi feltételeknek megfelelő igazolással. Ezen adóalap kedvezményt már a 2010-ben kezdődő adóévben adott juttatásokra is alkalmazni lehet.

Általános forgalmi adó

A módosítások elsősorban európai uniós jogharmonizációt szolgálnak. Ezek közül több rendelkezés az áfa csalások visszaszorítását szolgálja (pl. adómentes import ellenőrzési feltételeinek összehangolása, CO2 kvóta értékesítés fordított adózás alá vonása), de implementálásra kerül egy újfajta kollektív adóalanyisági forma (együttműködő közösség) is.

Időszakos elszámolás

Bár a Parlamentnek eredetileg benyújtott törvénytervezet változtatni kívánt az időszakos elszámolású ügyletek esetében a teljesítés időpontján, az elfogadott törvény már nem tartalmazza ezt a módosítást.

Kulturális, oktatási, tudományos, szórakoztatási, sport- és más hasonló szolgáltatások

A módosítás értelmében ezen szolgáltatások teljesítési helyét a megrendelő adóalany gazdasági letelepedettsége határozza meg, azaz amennyiben külföldi adóalany részére történik a szolgáltatás nyújtása, az főszabály szerint Magyarországon nem lesz áfa köteles. A módosítás megszünteti Magyarországnak a magas áfa kulcsból eredő versenyhátrányát pl. konferenciák, üzleti kiállítások, vásárok rendezése és a filmgyártás területén.

Nem változik azonban a teljesítési hely a fenti rendezvényekre szóló belépést biztosító szolgáltatások tekintetében, tehát az továbbra is a rendezvény helyszíne marad. Ugyanígy, a rendezvény helyszíne a teljesítési hely továbbra is, ha nem adóalany a megrendelője, résztvevője a kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatási és sportszolgáltatásnak.

Adóalap utólagos csökkentése

Tovább bővül azon esetek köre, amikor az adóalap utólagos csökkenése nem jár önellenőrzéssel. Az elfogadott törvény egyrészt kiterjeszti ezt a lehetőséget a vagyoni értékű jogok időleges használatának átengedésére, ha az ügylet bármilyen okból utóbb megghiúsul. Megszűnik továbbá zárt végű lízingnél, részletvételnél, bérbeadásnál az az eddig indokolatlan szűkítés, hogy az adóalap csökkenés önellenőrzés nélküli bevallásának oka csak az elállás lehetett. A jövőben az elállás mellett bármely félnek felróható ok vagy elháríthatatlan külső ok is megalapozhatja az adóalap önellenőrzés nélküli utólagos módosítását. Lényeges azonban, hogy ez a lehetőség továbbra sem áll fenn valamennyi ügylet megghiúsulására, csak az említett esetekre.

Az adminisztrációs egyszerűsítés jegyében szintén önellenőrzés nélkül csökkenthető utólag az áfa alap adómentes ügyletek esetében (például közösségi mentes vagy exportértékesítésnél).

Együttműködő közösség

Jövő évtől lehetőség nyílik ún. együttműködő közösségek létrehozatalára. A közösség a tagok kollektív adóalanyiségát testesíti meg anélkül, hogy a tagok elveszítenék egyéni adóalanyiségüket. A közösséget nem csak adóalanyok hozhatják létre, valamint az határon átnyúló is lehet. A közösség bizonyos szolgáltatásokat nyújthat a tagoknak áfa mentesen, melynek ellenértéke nem haladhatja meg a közösségnél felmerült költséget. Az európai gyakorlatban ilyen közösségeket gyakran a pénzügyi szektor szereplői hoznak létre költségmegosztási megállapodások keretében.

Az együttműködő közösség – ez lehet a Ptk. rendelkezései alapján létrehozott polgári jogi társaság, amely adóhatósági engedéllyel rendelkezik, vagy más adóalany – alapítására akkor van lehetőség, ha a tagok közös cél

elérése érdekében tevékenykednek, és a közösség legalább két tagot számlál. Tag nemcsak adóalany lehet, hanem egyéb olyan nem adóalany, aki a polgári jogi társaság tagja vagy tag lehet a közösség részvényese is.

Az együttműködő közösség a saját tagjának – amennyiben az nem adóalany vagy adóalany ugyan, de a szolgáltatás megrendelésekor nem adóalanyként jár el – adómentesen nyújthat bármilyen szolgáltatást, feltéve, hogy csak a költségek megtérítésére tart igényt a közösség, és ha annak összege nem haladja meg a tagok által rendelkezésre bocsátott vagyoni hozzájárulás összegét. Ugyanígy kell eljárni, ha a közösség olyan egyébként adóalany tagjának nyújt szolgáltatást, amely azt mentes szolgáltatáshoz, értékesítéshez használja, és a mentesség miatt egyébként sem lenne teljes egészében adólevonásra jogosult.

A tervezettel ellentétben a végleges jogszabály szöveg megengedi a csoportos adóalanyiság és az együttműködő közösség koncepciójának kombinálását oly módon, hogy a csoportos adóalanyiság kijelölt képviselője tagja lehet együttműködő közösségnek, amely így a csoportos adóalanyiságban résztvevő valamennyi tag számára együttesen szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Így az együttműködő közösség által a tagjainak áfa mentesen nyújtott szolgáltatások áfa körön kívüli szolgáltatásként nyújthatók tovább a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagok felé.

Az együttműködő közösségre vonatkozó további információkat egy külön hírlevélben fogjuk ismertetni.

Speciális szabályok az energiaszektorban

2011-től a földgáz-értékesítésnél módosulás, hogy a Község területén lévő földgáz-rendszeren vagy bármely más, ilyen rendszerhez kapcsolt hálózaton keresztüli gáz-értékesítés minősül az adóalany kereskedő beszerző gazdasági letelepedettsége szerinti országában teljesítettnek. Továbbá, a hő- vagy hűtési energia kereskedelemre is ugyanezen szabályok vonatkoznak.

Az adómentes energiainport bővül a gázszállító tartályhajóból földgázrendszerbe vagy upstream csővezeték-hálózatba betáplált gázimporttal és a hő- vagy hűtési energia hálózaton keresztüli importjával.

Az üvegházhatású gáz kibocsátására jogosító forgalomképes vagyoni értékű jog átruházása fordított adózás alá tartozik.

Egyéb módosítások

A belföldi fordított adózás alá tartozó termékkörben a pontosítás eredményeként már egyértelmű, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás (például felszámolási eljárás) hatálya alatt álló adóalany tárgyi eszköz értékesítése értékhatárra tekintet nélkül fordított adózású, egyéb eszközei értékesítésénél pedig a 100.000 forintos értékhatárt termékértékesítésenként kell figyelni, és nem az eszköz beszerzési ára, hanem az értékesítéskori piaci ára a döntő. Fordítottan adóznak a használt akkumulátorok is.

Hasonló jellegű a módosítás az ingyenes termékátadások adóalapja tekintetében, azzal, hogy kimondja a törvény, hogy nem az eszköz eredeti beszerzési ára az áfa alapja, hanem a teljesítéskori (az átadáskori) beszerzési ára, ami a termék átadáskori állapotában adódó beszerzési árát (gyakorlatilag a szokásos piaci árát) jelenti.

Az új visszatérítési rendszer bevezetésének nehézségei miatt a külföldön nyilvántartásba vett adóalanyok a 2009-re vonatkozó visszaigényléseiket kivételesen még 2011. március 31-ig terjeszthetik elő.

Helyi adókról szóló törvény

Helyi iparűzési adó

Az elfogadott módosító rendelkezések 2011-től – elsősorban az adminisztratív terhek csökkentése céljából – szűkítik azon tevékenységek körét, amelyek jelenleg az ideiglenes iparűzési tevékenység hatálya alá tartoznak (pl. megszünteti a piaci és vásároló kiskereskedelmi tevékenység fogalmát). Az építőipari tevékenységet folytató, illetőleg természeti erőforrást feltáró vagy kutató vállalkozás esetében a módosítás az ideiglenes iparűzési tevékenység alá történő bejelentkezés kezdő napját a korábbi törvénymódosítás tervezett szövegétől eltérően a jelenlegi szabályoknak megfelelően, azaz a 30. napot követően határozza meg. Amennyiben ezen tevékenység a 180 napot előreláthatóan meghaladja, akkor a vállalkozásnak telephelyként kell bejelentkeznie, és adófizetési kötelezettségét az állandó jellegű iparűzési tevékenységre vonatkozó szabályok szerint kell teljesítenie. Ha a tevékenység időtartama a 180 napot meghaladja, az ideiglenes tevékenységre tekintettel időközben megfizetett iparűzési adót az állandó jellegű iparűzési tevékenység utáni adóból utólag levonhatja az adózó.

A módosítás az építőipari tevékenységet végző vállalkozók esetében további módszerrel egészíti ki az adóalap megosztásra vonatkozó rendelkezéseket, amelyre tekintettel külön definiálja az ilyen tevékenységet folytató vállalkozó fogalmát. További új fogalom is bevezetésre kerül a távközlési tevékenységet végző vállalkozó telephelyének meghatározására.

A törvényváltozás valamennyi vállalkozás esetében a korábbi módszerekkel történő adóalap-megosztás tekintetében is tartalmaz módosító rendelkezéseket annak érdekében, hogy a székhely szerinti önkormányzathoz mindenképp jusson egy minimális adóalap. A távközlési tevékenységet végző vállalkozások esetében pedig úgy rendelkezik a módosítás, hogy – az általános megosztási módszerektől eltérően – az ügyfél, a fogyasztó számlázási címe szerinti településre eső nettó árbevételnek a távközlési tevékenységből származó összes nettó árbevételhez viszonyított arányában kell az adóalapot megosztani,

Építményadó

Az elfogadott adótörvény változás értelmében 2011. január 1-től az építményadó adóalap megállapításánál a hasznos alapterület tekintetében eddig alkalmazott adómérték felső határa 900 Ft/m²-ről 1100 Ft/m²-re változik, míg a korrigált forgalmi érték tekintetében 3%-ról 3,6%-ra nő.

A törvényváltozás további pontosítással él a hasznos alapterület definíciójára vonatkozóan.

Egyes ágazatokat érintő különadó

Az Országgyűlés az államháztartás egyensúlyának javítása érdekében egyes ágazatokat terhelő különadót („válságadót”) vezet be. A „válságadót” szabályozó törvény 2010. október 18-án elfogadásra került.

A különadó alanyai azok a jogi személyek, egyéb szervezetek, valamint egyéni vállalkozók, akik bolti kiskereskedelmi tevékenységet, vagy távközlési tevékenységet folytatnak, illetve a „Robin Hood” adóra vonatkozó törvény szerinti energiaellátók, valamint a villamos energiáról, vagy a földgázellátásról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltatók, ha az energiaellátó minőségében végzett tevékenységéből származó nettó árbevétele az adóévet megelőző évben eléri az összes nettó árbevétel legalább 5%-át. Az adó alapja az adóalany adóévben elszámolt nettó árbevétele. Bolti kiskereskedelmi tevékenység esetén az adóalap része a kiskereskedelmi forgalomban eladásra szánt, beszerzett áruk szállítójának (az áru előállítójának, forgalmazójának) – a beszerzett áruk értékesítésével összefüggésben – nyújtott szolgáltatásból származó bevétel, valamint e szállító által adott engedményből származó bevétel összege.

Az adó mértékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Az adó mértéke adóalap szerint				
Bolti kiskereskedelmi tevékenység	0-500m Ft	500m Ft- 30 mrd Ft	30mrd Ft- 100 mrd Ft	100mrd Ft-
	0%	0,1%	0,4%	2,5%
Távközlési tevékenység	0-100m Ft	100m Ft- 500m Ft	500m Ft- 5mrd Ft	5mrd Ft-
	0%	2,5%	4,5%	6,5%
Energiaellátó tevékenység	1,5%			

Amennyiben az adóalany energiaellátó vállalkozási tevékenysége, valamint a bolti kiskereskedelmi és/vagy a távközlési tevékenysége szerint is adóköteles, akkor a bolti kiskereskedelmi illetve a távközlési tevékenység és az energiaellátás szerinti adómértékek alkalmazásával számított adóösszegek közül csak a nagyobbat kell megfizetni.

Érdemes megjegyezni, hogy a kapcsolt vállalkozások bolti kiskereskedelmi és távközlési tevékenységből származó nettó árbevételét az adóellenőrzés megakadályozása miatt együttesen kell figyelembe venni a különadó fizetési kötelezettség megállapításakor.

Adófizetési kötelezettség már a 2010-es évben keletkezik, s várhatóan a törvény 2013-ban veszti hatályát. A 2010. évi adó alapja az adóalany 2010. évi fent említett tevékenységéből származó nettó árbevétele. Az adóalanyok a 2010. évi adóelőleget – a társasági és helyi iparüzési adóhoz hasonlóan – 2010. december 20-ig kötelesek megállapítani, bevallani és megfizetni 2009. évi nettó árbevételük alapján.

Pénzügyi szervezetek különadója

Az elfogadott törvény több helyen is módosítja a pénzügyi szervezeteket terhelő különadó-fizetés 2011. évre vonatkozó szabályait.

A módosító törvény értelmében a pénzügyi szervezeteknek a 2010. évi szabályokhoz hasonlóan a 2009. üzleti évi beszámolójuk alapján kell megállapítaniuk a 2011. évi különadó fizetési kötelezettségüket. Ezen különadó-fizetési kötelezettséget 2011. március 10-ig kell megállapítani és az esedékességének megfelelő részletezésben külön nyomtatványon bevallani, valamint negyedévenként a negyedév utolsó napjának 10. napjáig (azaz 2011. március 10-ig, június 10-ig, szeptember 10-ig és december 10-ig) négy egyenlő részletben kell megfizetni.

A módosító törvény rendelkezései szerint a hitelintézet esetén a különadó mértéke az 50 milliárdot meghaladó adóalap felett 0,5%-ról 0,53%-ra nő. A biztosítók esetében pedig a módosítás sávos adókulcsot vezet be. Ennek értelmében a biztosítóknak 1 milliárd forint adóalapig 1,5%, 8 milliárd forint adóalapig 3%, illetve 8 milliárd forint adóalap felett 6,4% különadót kell fizetni.

A hitelintézetek esetében – a kettős adóztatás elkerülése érdekében – a különadó alapjánál érvényesíthető csökkentő tételek nem csak belföldi szereplőkkel, hanem más EU tagállammal fennálló azonos gazdasági kapcsolatok esetében is érvényesíthetőek. Ennek a módosításnak az az indoka, hogy 2011-ben több EU tagállam is tervezi a hazaihoz hasonló hitelintézeti különadó bevezetését.

Ezen túlmenően a módosítás tartalmaz még kiegészítő rendelkezéseket a 2010-ben jogelőd nélkül alakult, a naptári évtől eltérő üzleti évet választó, valamint a megszűnő pénzügyi szervezetek adókötelezettségére vonatkozóan is.

Hitelintézetek különadója

Az elfogadott törvénymódosítás bevezeti a hitelintézetek különadóját, amelynek értelmében a megfelelő nyereséggel rendelkező hitelintézetek a mérlegfőösszegük alapján fizetendő pénzügyi szervezetek különadóját egy olyan adóval váltják ki, amelyet az adózott eredmény terhére kell elszámolni. A hitelintézet különadójának összege csökkenti a mérlegfőösszeg után fizetendő különadó összegét, azaz hitelintézetek különadója beszámítható a pénzügyi intézmények különadójába.

A törvény alapján a hitelintézetek különadójának alapja a társaság adózás előtti eredménye (növelve a mérlegfőösszegre vetített, ráfordításként elszámolt különadó összegével), az adó mértéke 30%, amelyet a társasági adóbevallás esedékességéig kell bevallani és megfizetni. Ezen új adónem azonban mégsem jelent az érintett hitelintézetek számára többlet adóterhelést, mivel a nyereségük után fizetendő különadó összege nem haladhatja meg a mérlegfőösszegük után fizetendő pénzügyi szervezetek különadójának összegét. A pénzügyi szervezetek különadójából a beszámítás következtében az adózás előtti eredmény terhére el nem

számolható rész pedig a társasági adó alapját csökkenti, így a teljes különadó teher (függetlenül attól, hogy az adózás előtti vagy utáni eredmény terhére számolja el a hitelintézet) kvázi költségként vehető figyelembe a társasági adóalap megállapításakor.

„Robin Hood adó”

A törvénymódosítás értelmében a távhőszolgáltatás versenyképessé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény rendelkezései továbbra is hatályban maradnak, tehát az energiaellátók jövedelemadója továbbra is megmarad 2013. január 1-jéig. Az adó alanyai adómegállapítási, fizetési és bevallási kötelezettségüknek a 2012-es adóév után a 2012. december 31-ig hatályos szabályok alapján tesznek eleget.

Energiaadó

Az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény módosítása jellemzően pontosításokat és belső koherencia érdekében szükséges módosításokat tartalmaz, emellett a 2003/96/EK irányelv rendelkezéseivel való összhang megteremtését célozza.

A törvénymódosításnak megfelelően önbevallással történő adózás esetén az adó-visszaigénylési (adólevonási) jogosultság érvényesítéséhez nem szükséges számla, vagy az adó kivetéséről szóló vámhatósági határozat.

Számviteli törvényt érintő módosítások

Az elfogadott törvénymódosítás számviteli törvényt érintő talán legfontosabb rendelkezése, hogy a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozások a 2011-ben induló üzleti évről készített beszámolójukban számviteli politikájuktól függetlenül minden esetben kötelesek az üzleti év mérlegfordulónapjára elvégezni a devizás eszközök, követelések, valamint kötelezettségeik forintértékre történő átértékelését és ennek következtében nem realizált árfolyam-különbözet elszámolását. A jelenlegi szabályozástól eltérően ez a kötelezettség fennáll abban az esetben is, ha az így kimutatott különbözetnek az eszközökre, kötelezettségekre, illetve az eredményre gyakorolt hatása a vállalkozás számviteli politikája alapján nem tekinthető jelentősnek.

A devizás részesedésnél, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál a módosítás 2011-től hatályon kívül helyezi az árfolyamváltás árfolyamnyereségre gyakorolt hatásának kiszűrésére vonatkozó jelenleg hatályos rendelkezéseket. (A jelenlegi szabályozás alapján az értékpapír kivezetésekor az árfolyamkülönbözetben belül elkülönítetten kell bemutatni a deviza árfolyamváltásnak betudható részt.)

A törvényváltás a behajthatatlan követelések fogalmát 2011-től kiterjeszti a fizetési meghagyásos eljárásokra is, amennyiben az veszteséget eredményez, vagy növeli azt.

2011-től megszűnik továbbá a vállalkozások azon kötelezettsége, hogy átalakulás esetén a lekötött tartalékban képezzenek forrást az átalakulással

közvetlenül összefüggően keletkező adófizetési kötelezettségre (a vagyonfelértékelés miatti adóra), ha arra más módon nem képeztek fedezetet.

A módosító rendelkezéseket a vállalkozások – választásuk szerint – már a 2010. évben induló üzleti év beszámolójának készítése során is figyelembe vehetik.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

A Kormány által benyújtott törvényjavaslat kimondja az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és a Vám- és Pénzügyőrség „összeolvadás” formájában történő megszűnését, és általános jogutódként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létrejöttét.

Ezt követően tehát a javaslat értelmében állami adóhatóságként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási szerve jár el, míg vámhatóságként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve. Továbbá az így létrejött új szervnek nyomozati jogköre is lesz.

Adózás rendje

A benyújtott törvényjavaslat számos helyen módosítja az adózás rendjéről szóló törvényt, azonban ezen módosítások túlnyomó részben pontosításokat, értelmező illetve jogharmonizációs rendelkezéseket tartalmaznak. Az alábbiakban kifejezetten az ügyfeleinket érintő változásokat ismertetjük.

Adónyilatkozat

A javaslat a magánszemélyek vonatkozásában új adóbevallási formaként vezeti be az adónyilatkozatot, ennek megfelelően a kapcsolódó eljárásjogi kérdések vonatkozásában módosul az adózás rendjéről szóló törvény is.

A javaslat értelmében, amennyiben a munkáltató nem vállalja a magánszemélyek adójának megállapítását, úgy köteles tájékoztatni a magánszemélyt az adónyilatkozat vagy az egyszerűsített bevallás választásának lehetőségéről. Ha az adózó adónyilatkozat útján teljesíti a bevallási kötelezettségét, akkor kérésére a munkáltató papír alapon átadja az adónyilatkozat nyomtatványát.

Az adónyilatkozat formában teljesített bevallást is az adóévet követő év május 20-ig az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úton kell teljesíteni. Az adónyilatkozat kizárólag a magánszemély adatait, valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együttes összegét, személyi jövedelemadó kötelezettségét és a levont személyi jövedelemadó-előleget tartalmazza.

Amennyiben az adózó több adónyilatkozatot vagy más bevallást is benyújt, akkor az elsőként megtett adónyilatkozat vagy bevallás minősül az adózó bevallásának.

Önellenőrzés

A törvényjavaslat egyértelművé teszi, hogy az önellenőrzés csak abban az esetben minősül az adóellenőrzés megkezdését megelőzően elvégzett helyesbítésnek, ha az az adóellenőrzés megkezdését megelőzően, azaz az ellenőrzésről szóló értesítés kézbesítésének/megbízólevél átadásának napját megelőző napon az adóhatósághoz benyújtásra (postára adásra) került. Ezzel a jogalkotó az önellenőrzésekhez kapcsolódó visszaéléseket kívánja visszaszorítani.

Vagyonszerzési illeték kiszabása

Tekintettel a vagyonszerzési illeték kiszabási eljárások bonyolultságára és a helyszíni szemle lefolytatásának időigényességére, a javaslat ezen ügyek vonatkozásában az ügyintézési határidőt az általános 30 napról 60 napra módosítja.

Kapcsolatok

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele, hozzáfűzni valója van, kérjük, vegye fel a kapcsolatot szakértőinkkel az alábbi elérhetőségeken:

Dr. Kövesdy Attila

Vezető Partner

Tel : +36-1-428-6728

Email : akovesdy@deloitteCE.com

Veszprémi István

Partner

Tel : +36-1-428-6907

Email : iveszpremi@deloitteCE.com

Dr. Gyuricsku Eszter

Igazgató

Tel : +36-1-428-6756

Email : egyuricsku@deloitteCE.com

Dr. Márkus Csaba

Igazgató

Tel : +36-1-428-6793

Email : csmarkus@deloitteCE.com

Knébel Tamás

Igazgató

Tel : +36-1-428-6460

Email : tknebel@deloitteCE.com

A Hír-ADÓ ügyfeleinkhez elektronikus úton érkezik. Amennyiben Ön is szeretné megkapni kiadványunkat, kérjük, jelezze igényét Sági Mónikánál (tel.: +36-1-428-6812; e-mail: msapi@deloittece.com).

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt.-től (Deloitte Zrt.) származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében. A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak.

A jelen dokumentumban szereplő információ nem képezheti az ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Az ügyfeleinket kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala vagy ilyen lépés megtétele előtt kérjék ki képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

A jelen dokumentum és a benne foglalt információk a jelen helyzetet tükrözik, de nem szolgálnak a Deloitte Zrt. által tett jognyilatkozatként és társaságunk nem vállal felelősséget sem a jelen dokumentummal sem a benne foglalt információkkal, illetőleg semminemű teljesítési vagy minőségi megfeleléssel kapcsolatban. A Deloitte Zrt. elhárítja felelősségét a szolgáltatásai piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen dokumentumot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségekért. A jelen dokumentum vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatos bármilyen közvetlen, közvetett, következményes, járulékos, büntető, illetve bármilyen egyéb kárért – akár szerződéses, jogszabály szerinti vagy szerződésen kívüli károkozás (pl. gondatlanság) következménye – a Deloitte Zrt. nem vonható felelősségre.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban “company limited by guarantee” formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy.
A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.”

Deloitte Zrt.
Dózsa György út 84/C
1068 Budapest
Tel: (1) 428 68 00
Fax: (1) 428 68 01

© 2010 Magyarország
Minden jog fenntartva.